



SVARTELISTEN.

Den økonomiske krigsføringen fra de alliertes side bygger først og fremst på blokaden og i forbindelse med denne på svartelister, kontroll over eksport til nøytrale land, kontroll over kontrabandetrafikk, handelsavtaler med nøytrale land og smugkjøp av krigsviktige fornødenheter fra de nøytrale. Alle disse tiltak har til hensikt i størst mulig utstrekning å hindre motstanderne i å skaffe seg de fornødenheter de har særlig behov for. Tiltakene har spesielt vært rettet mot Tyskland, siden Japan ikke har vært i stand til å omgå blokaden.

Svartelisten er en fortegnelse over personer og firmaer, hovedsakelig i de nøytrale land, som er grepet i samarbeid med fienden. Den utarbeides i London av en gruppe britiske embetsmenn sammen med en amerikansk representant. Ingen person eller forretning på listen kan få amerikanske eller britiske eksportlisenser. Listen blir komplementert etter hvert ved fortløpende undersøkelser, og det økonomiske underrettelsesvesenet og eksportkontrollen spiller her en viktig rolle. Hovedprinsippet for systemet er at man nekter handelsrettigheter til slike personer og foretagender som har vist seg å ha forbindelser med fienden. Disse berøves således alle muligheter til handelsutbytte som de britiske og amerikanske regjeringer kan kontrollere. Derimot har det ikke vært meningen å stenge ute de som er oppført på listen fra all økonomisk virksomhet i det hele tatt.

Svartelisten er blitt opprettet med et eneste mål i sikte - å vinne krigen. Den blir ikke brukt hvor man har hatt andre mere effektive midler i krigen mot Tyskland, og under ingen omstendigheter vil listen bli brukt til å fremme egne kommersielle interesser.

Ingen person blir ført opp bare på grunn av sin nasjonalitet eller herkomst. Kun de blir tatt med på listen som beviselig har stått under fiendtlig innflytelse, deltatt i virksomhet til støtte for akselmaktene, vært medlem i en nazistisk partiorganisasjon eller understøttet slike, gitt bidrag til aksens virksomhet, distribuert propaganda, deltatt i forsøk på å komme unna de alliertes kontroll, eller på annen måte støttet fiendtlig virksomhet. De firmaer som avbryter alle forbindelser med fienden og som på en tilfredsstillende måte overbeviser fienden om sin endrede innstilling, strykes av listen etter at dette er blitt godkjent av en spesiell komité av representanter fra forskjellige departementer.

Med hensyn til tillempeingen av svartelister etter fiendtlighetenes opphør, har de amerikanske og britiske regjeringen besluttet å beholde svartelisten også en tid etter at den organiserte motstand i Tyskland er slutt. Dette er nødvendig for å gi de allierte kontroll over de tyske industri- og forretningsforetagender utenfor Tyskland i overgangstiden mens et effektivt alliert kontrollsystem blir opprettet i Tyskland. Listen blir også nødvendig for å oppspore og kontrollere slike personer som mistankes for å være tyske agenter i utlandet og som har hjulpet tyskere med å plassere atombomben røvet fra okkuperte områder. Dessuten kommer også visse personer i nøytrale land, som har søkt å bistå Tyskland, til fortsatt å stå på listen for å gjøre det mulig å merke dem som de forente nasjoners fiender.

Listen kommer endelig til å anvendes i forbindelse med den fortsatte krigen i Japan. Det blir selvsagt mulig å minske antallet av navn hurtigere i enkelte land enn i andre, særlig i de tilfeller hvor regjeringene i de angjeldende land selv har vedtatt bestemmelser for å kontrollere fiendtlige interesser.

FORSVARET AV BERLIN.

Det meldes fra Berlin at byen skal forsvares kvartal for kvartal. Det blir ikke tale om men egentlig evakuering og alt er ordnet for at sivilbefolkningen skal innlemmes i forsvarsstyrkene. Hver dag blir det rettet radiocappeller til befolkningen om hvorledes de skal forholde seg under de forskjellige omstendigheter som kan inntreffe og avisene inneholder utførlige anvisninger om behandlingen av "Panzerfaust" og "Panzerschreck", beregnet på utklipping. Fra det tydeliggjorte Berlin blir krigsskueplass, kommer hele sivilbefolkningen til å bispises og i det hele tatt å behandles som militære. Kvinner og barn forstås at en evakuering av Berlin er umulig. De områder man kan sende befolkningen til er blitt meget begrenset og transportvanskene betegnes som nesten uoverstigelige. Hele Berlin og dens fortaereng deles opp i større forsvarssoner, som hver får en høyere offiser som sjef. Hver av disse soner blir i gjen delt opp i mindre soner, som kommer til å bestå av nøye gjennomtenkte forsvarsanlegg. Sjøen, kanaler- og omgivelser er rik på - og elve Spree kommer til å danne naturlige hindringer for fienden og hvor det ikke finnes slike blir de laget.

I London og Washington tviler man på om russerne vil gå til et direkte angrep på Berlin. Krigen har vist hvor tungt det er å nedkjempe fienden i store ruinbyer. Man antar at russerne heller vil isolere byen og hurtigst mulig søke forbindelse med britiske og amerikanske styrker til vest for Leipzig. På den måten vil sammendragning av store tyske troppemasser i det midterste Tyskland forhindres. De vestalliertes strategiske bombing har også til hensikt - antar man - å unnliggjøre en sentralisert tysk kommando og hindre en retrett til et sentralt område i Tyskland. De allierte makter vil samtidig holde sitt inntog i Berlin.

UKEOVERSIKT.

De operasjoner de britiske og amerikanske styrker i siste uke har gjennomført på vestfronten, betyr et heft det tyske forsvar vest for Rhinen er rullet opp, og at krigen dermed er kommet et vesentlig skritt nærmere sin avslutning. Tyskerne hadde fått overordentlig meget inn på å hindre et alliert gjennombrudd til Rhinen, det viser deres fanatiske motstand i Siegfriedlinjens sterke stillinger helt siden september ifjor, og det viser deres hasardiøse motoffensiv i Ardennene i vinter.

Under vekten av de voldsomme slag som i det siste er rettet mot dem både fra øst og vest og fra luften, har de nå måttet oppgi denne strategiske linje, og har dermed i virkeligheten oppgitt håpet om å kunne stanske engloamerikanerne. Når de ikke har kunnet klare det, støttet til Siegfriedlinjen, verdens sterkeste befestninger, kan de ikke gjøre noe håp om å greie det øst for Rhinen. Riktignok inntreffer ikke det som Eisenhower hadde forutsagt, at tyskerne ville holde ut til det siste på Rhinens vestbredd og ta avgjørelsen der. De har trukket størsteparten av sine styrker tilbake over elve - dekket av et lavt skydekk som vanskeliggjør innsetsen av de alliertes taktiske fly - og kan opprette en linje langs selve Rhinen, men har sikkert ikke tilstrekkelige styrker til å holde et forsvar i dybden gjennom lengere tid. Alt tyder derfor på at den neste store offensiv fra vest, enten den nå kommer i nokså nær tilknytning til denne eller det vil kreves en oppladningspause igjen, vil gi det avgjørende gjennombrudd. Uten faste stillinger vil den desimerte tyske vestarmé ikke kunne innvikle motstanderen i en ny stillingskrig a la den vi har vært vitne til i Aachen - Nijmegen-avsnittet, ganske særlig ikke når det neste store russiske støt

i sentrum kommer og den voldige flyinnsats mot Industri- og kommunikasjo-
ner fortsätter ut gjennom vårmånedene. Februar betegnet ny rekord: 135.000
tonn.

De avgjørende operasjoner vest for Rhinen har gått raskere enn man kunne
ha ventet; det gikk ikke en gang 2 uker fra overgangen over Roer-elva til
de allierte hadde tatt Köln og trängt fram til Rhinen i hele dens lengde
mellom Aachen og Koblenz. Når man sammenligner det med kampene i høst og
i vinter, forteller det meget om den synkende tyske motstandskraft. Det er
kanskje også et kompliment til Montgomerys stabsarbeid; han har hatt kom-
mandoen over den 21. armegruppe (kanadere, britene og den amerikanske 8.
arme som opererte nord for Aachen), og det synes som om han gjennom sine
konsentrerte dobbelte flankestøt fra nord og sør her har utfoldet en mer
fantasirik strategi enn det spredte frontale press som tidligere har preget
krigføringen i vest.

Det viktigste resultat av operasjonene er naturligvis at de allierte nå
har eliminert Siegfriedlinjen og tilkjempet seg utgangsstillinger for det
avgjørende støt fra vest inn i Tysklands hjerte. Den man skal heller ikke
underskandere betydningen av at den tyske rustningsindustriens sentrum, Ruhr-
området, nå delvis alt ligger i kaponen, og at trafikken på Rhinen, Tysk-
lands viktigste transportvei, er avskåret.

En seier av kanskje like stor betydning har russerne vunnet ved sitt
gjennombrudd i Pommern til kysten og sin framrykning mot Stettin. Dermed
er tyske styrker på en kvart million mann blitt meget effektivt isolert,
og nordflanken kan nå neppe lenger representere noen alvorlig fare for
Sjukovs styrker på midtavsnittet. Den tyske armegruppe i nord skulle sik-
kert etter de opprinnelige planer settos inn i en stort anlagt knipetang-
operasjon mot de russiske hovedstyrker, i samarbeid med armene i Schlesia-
Sechsen, men i nord er tyskerne splittet opp i tre store motflor ved støt-
tene ut til kysten ved Elbing og ved Küslin-Kolberg, slik at de operative
forutsetninger for motoffensiver nå skulle være eliminert. Og i sør har
Konjovs kraftige operasjoner gitt den tyske flanke mer enn nok å bestille
med å holde sine stillinger i en rent defensiv krigføring. Om det ennå
trenges noen tid for å innkapsle de tyske styrker i nord og skape en hold-
bar flankesikring ved å støtte seg på sjøen i Stettin-området, avhenger
naturligvis av hvilken slagkraft de tyske styrker har ennå måtte ha, men
meget synes å tale for at Sjukovs nye støt i sentrum nå er nær forestående.

I det fjerne Østen går amerikanerne fortsatt fram på Iwojima og har iso-
lert de gjenværende japanske styrker på nordspissen av Øya; 12.000 japa-
nere er alt falt. På Luzon er flere av de seks japanske divisjoner tilintet-
gjort, og stillingen for de restende nå fortone seg som håpløs. I Burma
har de britiske styrker vunnet en stor seier ved erobringen av Myittha, 70
km sør for Mandalay, hvorved de truer med å avskjære 30.000 japaneres for-
bindelse med Rangoon. Også i Kina er det framgang, i det kinesernes motof-
fensiv ved Hunan-Kanten-banen har vunnet terrang.

PRESSEKLIPP.

En amerikansk korrespondent forteller om noen av de erfaringer ameri-
kanske soldater gjorde som krigsfanger hos japanerne. Underernæringen var
det verste. Røde Kors' forsendelser av julepuddinger reddet hundrevis av
menn fra sult desember 1942. En kaptein forteller at han måtte bruke makt
for å hindre de sultende mennene i å proppe i seg hele rasjonen da de åp-
net pakkene. En gutt som lå døende av underernæring og malaria åt en hel
pudding og døde natten etter. Srikkevarn var det alltid nok av, men aldri
så meget at de kunne bade. I 1943 ble det innført enkelte forbedringer.
Rasjonene ble øket så de dekket bunnen i fangenes matkopper. I blant
kastet japanerne inn noen fiskeloder, og kjøtt ble servert en gang i uken,
da en av fangene slaktet en carabao (en slags hjort). Foruten risen fikk
de det grønne av reddiker og andre røtter, japanerne beholdt selv roten.
Tobakksrasjonen var 10 japanske sigaretter i måneden.

Fylkesføreren i Kristiansund har krevet at alle byens borgere skal inn-
betale 25 % av sin ferie til frontkjemperkontoret og begrunner dette med
at det er en billig forsikring for befolkningen. -

NYHETERNE TORS DAG.

Vestfronten. Tyskerne er drevet bort fra vostbrodden av Rhinen mellom Köln
og Bonn, og ifølge de siste meldinger har 1. amerikanske arme nådd utkanten
av Bonn. Lenger S har general Pattons 3. amerikanske arme nådd Rhinen
NV for Koblenz etter å ha rykket fram 100 km på 2 1/2 døgn. Andre avdelinger
av general Pattons styrker har nådd Rhinen litt lenger N og i de to korri-
dorer som er oppstått ved denne framrykning strømmet nå amerikanske tanks
og infanteristyrker fram. Framrykningen fant sted etter at elva Kyll var pa-
sert på brod front Ø for Prilla. Hele fiendens forsvarssystem i trekanten
Rhinen - Moselle befinner seg i kaos og tyskernes motstand er brutt full-
stendig sammen. Troppene besatte under sin framrykning byer og landsbyer så
å si uten å møte motstand. Løys veiene og markene hvor de rykker fram lå
det etterlatte tanks og lastebiler med tomme bensintanker. Det skapas mer og
mer kaos i fiendens linjer etter hvert som bakerforliggende forsyningslinjer
avskjæres. Korrespondenter skriver at disse to armene (1. og 3. amerikanske)
er i ferd med å besette området V for Rhinen N for Moselle, og en sammenslut-
ning kan ventas når senhøst. Betræktelige fiendtlige styrker er i ferd med
å bli omringet; det ble tatt 4.000 fanger onsdag. - 3. amerikanske arme be-
står for endel av de okkupasjonstropper som besatte Tyskland etter forrige
verdenskrig og Koblenz var deres hovedkvarter. - Fra Köln til Wesel er
Rhinen vestbredd nersat for tyskere. 1. kanadiske arme har innledet et nytt
angrep mot Wesel-bruhodet hvor man anslår at tyskerne har 20.000 mann fall-
skjemetropper. Tyske motangrep er slått tilbake og bruhodet ytterligere
trykket sammen. I Köln forsætter opprensningsaksjonene. Det meldes at dom-
kirken er skadet, men at langskipet står. Amerikanske soldater klatrer nå
rundt i ruinene for på nært hold å undersøke det mål som de i over en uke
har hatt i sikte fra slettene foran Köln. Det meldes at en av de største
bruene over Rhinen, Hohenzollernbruene, bare har fått ødelagt et spenn. For
kort tid siden fjernet tyskerne alle sprengladninger under Rhin-bruene, for
di de allierte under et flyangrep ved en fulltreffert forårsaket at alle
sprengladningene under Hindenburg-bruen i Köln detoherte og bruen ble total
ødelagt.

Østfronten. Russiske tropper har nådd Oder N for Stettin, som nå er avskå-
ret fra Østersjøen. Gallnov, NO for Stettin og Kemmin, N for Stettin ved
Østersjøen, er inntatt. Marskalk Sjukov angriper nå Stettin fra tre kan-
ter. Store tyske styrker er avskåret mellom Stettin og Danzig, og det er
bare spredte tyske grupper som gjør motstand. Major Hastings anslår i en
krigsversikt at 55 tyske divisjoner nå er innesluttet langs Østersjøkys-
ten. De har små muligheter for å unngå sjøveien, da de for det første
mangler tonnasje, og for det annet er utskipningshavnene utsatt for angrep
fra britiske fly. - Sambands- og etterretningstjenester blant de inneslu-
tede tropper er i orden. 15.000 tyskere er likvidert i den omringede lem-
me ved Schivelbein, SV for Küslin. Det gjøres intense tiltak for å bygge
opp forsvarsvorke foran Stettin. Tyskerne meldte om russiske angrep Ø for
Berlin ved Köstrin, og at russerne har brutt inn i byens forsvar. Dette er
ikke bekreftet fra Moskva, bortsett fra en reservert melding i avisstiler
at det foregår voldsomme kamper i dette avsnitt. Byen og festningen Gra-
denz, NO for Bromberg, ble inntatt tirsdag. I S har russerne inntatt
Ban Slavnica (Schernitz) i Tsjekkoslovakia (130 km fra Bratislava). Nye
tyske motangrep ved Balatonsjøen er slått tilbake.

Østen. Indiske tropper fra 14. arme har nådd utkanten av Hindalav og bef-
ner seg 2 km fra byens sentrum. På Iwojima pågår forbitret kampen.
Sverige. Tyske ubåter har senket en svensk fiskerskøyte ved Södgen. Skøy-
forsøkte å komme unna en ubåt, men ble rammet av en annen. Kannekapet på
mann ble reddet.

Flyangrep. Over 1.350 tunge amerikanske bombefly eskortert av jagere var
dag over Vest-Tyskland. Målene var en bensolfabrikk, anlegg for syntetisk
olje, 5 jernbaneknutepunkter for trafikken fra Ruhr til det øvrige Tyskland.
Britiske bombefly angrep torsdag Dessau, et viktig jernbaneknutepunkt fr
Østfronten. Også oljeraffinerier i nærheten av Hamburg og Heide i Schles-
Holstein ble angrepet. Berlin ble angrepet av mosquitos for 16. nett på
Av 1.250 fly savnes 39 bombere og 1 jagerfly. Britiske bombefly angrep i
fiendtlig skipsfart mellom Norge og Danmark.